

РЕШЕНИЕ

№ 1446

гр. София, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Василена Дранчовска

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Пепа Маринова-Тонева Въззивно гражданско дело № 20231100501227 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 12636 от 11.11.2022 г. по гр.д. № 20725/2022 г. Софийски районен съд, 168 състав осъдил „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ЕДНОЛИЧНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО Б.В.И.Г.“ ЕАД, ЕИК *****, да заплати на „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО Е.“ АД, ЕИК *****, на основание чл. 411, ал. 1 КЗ и чл. 86 ЗЗД сумата от 339.74 лв., представляваща остатък от регресно вземане за платено от ищеца застрахователно обезщетение с включени ликвидационни разноски по застраховка „Каско“ по щета № *****/2021 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда - 18.04.2022 г., до окончателното изплащане на вземането, и сумата от 12.65 лв., представляваща мораторна лихва за периода от 05.12.2021 г. до 17.04.2022 г. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът е осъден да заплати на ищеца сумата 650 лв. - разноски по делото.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от ответника „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ЕДНОЛИЧНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО Б.В.И.Г.“ ЕАД, който го обжалва в частта, с която главният иск с правно основание чл. 411 КЗ е уважен за разликата над 240 лв. до 339.74 лв., с

оплаквания за неправилност – неправилно приложение на материалния закон и необоснованост. Районният съд неправилно преценил събраните по делото доказателства и достигнал до неправилни изводи. Застрахователят по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите не следвало да отговаря за сторените разноси за заместващ автомобил в размер на 99.74 лв. Съгласно чл. 429, ал. 1, т. 1 КЗ, той бил длъжен да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие. В случая такива представлявали единствено нанесените увреждания по лек автомобил „Рено Каптюр“, с рег. № *****. Липсата на възможност застрахованото лице да ползва този автомобил през периода на отстраняване на уврежданията не следвало да бъде прието за претърпяна вреда, нито за пропусната полза по смисъла на чл. 429, ал. 2, т. 1 КЗ. Неправилно районният съд приел, че направените разходи за заместващ автомобил представляват пропуснати ползи, които са пряк и непосредствен резултат от непозволеното увреждане, както и че същите подлежат на обезщетяване по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Застрахователното правоотношение възниквало въз основа на договор, към който били приложими общите правила на ТЗ и ЗЗД, ако в КЗ не е предвидено друго – чл. 343, ал. 21 КЗ. Чл. 21, ал. 1 ЗЗД въвеждал принципа на относителното действие на облигационното отношение, който се изразявал в това, че договорът пораждал действие между страните, а спрямо трети лица – само в предвидените в закона случаи. При това положение обстоятелството, че между застраховател и застрахован можело да се уговорят допълнителни клаузи, в случая – за предоставяне на заместващ автомобил при конкретни допълнителни изисквания, било ирелевантно за третите лица, каквито се явявали делинквентът и/или застрахователят на гражданската му отговорност. Предоставянето на заместващ автомобил можело да бъде допълнителна привилегия, предвидена от застрахователя по застраховка „Каско“, но сторените в тази връзка разходи не следвало да остават в тежест на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“. Поради това моли съда да отмени първоинстанционното решение в обжалваната част и вместо това постанови друго, с което да отхвърли иска за разликата над размера от 240 лв. Претендира разноси за двете инстанции,

вкл. юрисконсултско възнаграждение, като за разноските във въззивното производство представя списък по чл. 80 ГПК. Прави евентуално възражение за прекомерност на претендираното от въззиваемия адвокатско възнаграждение.

Въззиваемата страна „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО Е.“ АД с отговор по реда на чл. 263, ал. 1 ГПК оспорва жалбата и моли съда да потвърди решението в обжалваната част като правилно. Претендира разноси за въззивното производство съгласно списък по чл. 80 ГПК. Прави евентуално възражение за прекомерност по смисъла на чл. 78, ал. 5 ГПК.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

За да се произнесе по основателността на жалбата, Софийски градски съд като въззивна инстанция обсъди събраните по делото доказателства съобразно чл. 235, ал. 2 и 3 и чл. 12 ГПК, във връзка с изтъкнатите от страните доводи, при което намира за установено следното:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с обективно кумулативно съединени искиове:

- с правно основание чл. 411 КЗ за сумата 339.74 лв., представляваща остатък от регресно вземане за платено от ищеца застрахователно обезщетение за имуществени вреди от ПТП, състояло се на 13.04.2021 г. в гр. София, при което водачът на автобус с рег. № ***** чиято гражданска отговорност била застрахована при ответника, при движение по линия 404 от ул. „Силистра“ по ул. „Проф. Милко Бичев“ към ул. „Злетово“, и на кръстовището с бул. „Ген. Данаил Николаев“ поради неспазване на необходимата дистанция ударил застрахования при ищеца лек автомобил „Рено Каптюр“, с рег. № *****, и причинил материални вреди, и

- с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата 12.65 лв., представляваща мораторна лихва за периода от 05.12.2021 г. до 17.04.2022 г.

Претендирана е законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда - 18.04.2022 г., до окончателното плащане.

Ищецът твърди, че по образуваната при него ликвидационна преписка по щета № *****/2021 г. било определено и изплатено на 21.09.2021 г.

на сервиза, извършил ремонта на увредения автомобил, обезщетение в размер на 1 749.25 лв., включващо сумата 1 649.51 лв. - стойност на щетите на МПС, и сумата 99.74 лв. - стойност на наем на заместващ автомобил, С включени обичайни ликвидационни разноси в размер на 15 лв. дължимата от ответника сума възлизала на 1 764.25 лв. С покана, получена от ответника на 05.11.2021 г., ищецът го поканил да му възстанови тази сума. След извършено прихващане ответникът погасил 1 424.51 лв., а остатъкът от 339.74 лв. не бил заплатен до завеждане на исковата молба в съда.

С отговора на исковата молба, депозиран в срока по чл. 131 ГПК, ответникът е оспорил предявените искове по основание и размер. Оспорил е претенцията за 99.74 лв. с възражения, част от които се поддържат и във въззивната жалба. Искал е от съда да отхвърли исковете.

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон (т. 1 на Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк.д. № 1/2013 г., ОСГТК на ВКС).

Обжалваното решение е валидно, и допустимо – в обжалваната част. Настоящият състав намира, че при постановяването му не е допуснато нарушение на императивни материалноправни норми, а с оглед релевираните в жалбата доводи е правилно по следните съображения:

Ангажирането на отговорността на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ на причинителя на вредата при иск с правно основание чл. 411 КЗ е свързано с установяване на следните кумулативно дадени предпоставки: 1. Валидно застрахователно правоотношение между увреденото лице и застрахователното дружество-ищец; 2. Настъпване на застрахователно събитие в срока на действие на договора и заплащане на застрахователно обезщетение от дружеството-ищец; 3. Предпоставките по чл. 45 ЗЗД по отношение на причинителя на вредата – противоправно деяние, вина, вреди и причинно-следствена връзка между деянието и причинените вреди; 4. Наличие на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ към датата на ПТП с дружеството-ответник относно МПС, с което са причинени

вредите.

Страните не спорят относно наличието на тези предпоставки, а и същите са установени със сила на пресъдено нещо с влизане в сила на първоинстанционното решение в частта, с която главният иск е уважен до размера от 240 лв. Спорни пред настоящата инстанция са само въпросите дали е пряка причинно-следствена връзка между противоправното поведение на застрахования при ответника водач и заплатеното от ищеца на сервиза, извършил ремонта на увреденото МПС обезщетение в размер на 99.74 лв. за наем за заместващ автомобил, както и дължи ли застрахователят по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ възстановяване на това обезщетение.

Невъзможността по време на ремонта увреденият автомобил да бъде ползван по предназначение представлява пропусната полза за увреденото лице, стойността на която е съизмерима със средния пазарен наем на вещта за периода, в който същата не е могла да бъде ползвана от увредения. Застрахователна услуга, имаща за предмет предоставяне на заместващ автомобил, несъмнено има за последица обезщетяването на увреденото лице за невъзможността да ползва собствения си автомобил. Съгласно чл. 405, ал. 2 КЗ, застрахователят по имуществена застраховка, каквато е и застраховката „Каско на МПС“, не дължи обезщетение за пропуснати ползи, освен ако е уговорено друго в застрахователния договор. В случая „друго“ е уговорено с „Клауза Е+“ – Заместващ автомобил, приложима заедно с Общите условия за застраховка „Каско на МПС“ и Клауза А към тях, като ги допълва с предоставяне на допълнителна услуга „Заместващ автомобил“ при наличие на посочените в клаузата условия. Следователно по аргумент от чл. 405, ал. 2 КЗ търпените от застрахованото лице вреди, представляващи пропуснати ползи поради невъзможността увреденият автомобил да бъде ползван по предназначение, подлежат на обезщетяване от застрахователя по застраховка „Каско на МПС“. Доколкото съгласно чл. 406 КЗ при настъпване на застрахователно събитие застрахователят може със съгласието на застрахования да възстанови претърпените от него вреди и в натура, при съответно прилагане на чл. 108, ал. 7 КЗ, следва да се приеме, че в случая е допустимо на увреденото лице да бъде предоставен заместващ автомобил чрез възлагане на външен изпълнител вместо да му бъде изплатено парично обезщетение за вредите от

невъзможността да ползва увредения автомобил.

С плащането на това обезщетение застрахователят по застраховка „Каско“ встъпва в правата на увреденото лице до размера на платеното, но не повече от средния пазарен наем за вещта, срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на виновния водач.

Доводите на въззивника да не дължал възстановяване на частта от обезщетението за наем за заместващ автомобил са неоснователни. Съгласно чл. 493, ал. 1 КЗ застрахователят по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите покрива отговорността на застрахования за причинените на трети лица, в това число пешеходци, велосипедисти и други участници в движението по пътищата, вреди вследствие на притежаването или използването на моторно превозно средство по време на движение или престой. В тези случаи застрахователят покрива: 1. неимуществените и имуществените вреди вследствие на телесно увреждане или смърт; 2. вредите, причинени на чуждо имущество; 3. пропуснатите ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от увреждането; 4. разумно направените разходи във връзка с предявяването на претенция по т. 1 - 3, включително съдебните разходи, присъдени в тежест на застрахования; 5. Лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ.

Следователно застрахователят по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите покрива отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени вреди под формата на пропуснати ползи, които са в пряка причинна връзка с увреждането.

Доводите в жалбата такава пряка причинна връзка в случая да не била налице съдът намира също за неоснователни. Противоправното поведение на застрахования при ответника делинквент несъмнено е необходимо условие за търпените от увреденото лице вреди под формата на пропуснати ползи поради невъзможността му да ползва увреденото МПС по време на ремонта (теория за равноценността), и същевременно тези вреди са необходима (типична и нормално настъпваща) последица от противоправното поведение (адекватна теория).

Следователно налице са предпоставките за ангажиране отговорността на ответника за частта от обезщетението, платено от ищеца за наем на

заместващ автомобил. Съгласно неоспореното заключение на САТЕ, средната пазарна цена за наем на автомобил от същия клас за период от три дни е 101.70 лв. Платеното от ищеца обезщетение в размер на 99.74 лв. е под този размер, поради което регресната претенция за възстановяване на платеното обезщетение за заместващ автомобил е основателна в предявения размер.

Крайните изводи на двете инстанции съвпадат, поради което първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в обжалваната част.

При този изход и изричната претенция, разноски за настоящата инстанция се следват на въззиваемия. Доказано направените такива са в размер на 400 лв. – адвокатско възнаграждение, което е заплатено по банков път съгласно представеното платежно нареждане. Възражението на въззивника за прекомерност на възнаграждението по смисъла на чл. 78, ал. 5 ГПК въззивният съд намира за основателно. Съгласно задължителното за националните съдилища решение от 25.01.2024 г. на СЕС по дело С-438/22, съдът не е обвързан от минималните размери по Наредба № 1/2004 г., която противоречи на член 101, параграф 1 ДФЕС, и е длъжен да откаже прилагането ѝ, включително когато предвидените в наредбата минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги. Съобразявайки липсата на фактическа и/или правна сложност на делото и извършените от пълномощника на въззиваемия процесуални действия в настоящата инстанция, съдът намира, че справедливо е възнаграждение в размер на 200 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 12636 от 11.11.2022 г., постановено по гр.д. № 20725/2022 г. на Софийски районен съд, 168 състав **в обжалваната част**, с която „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ЕДНОЛИЧНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО Б.В.И.Г.“ ЕАД, ЕИК *****, е осъдено да заплати на „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО Е.“ АД, ЕИК *****, на основание чл. 411, ал. 1 КЗ разликата над 240 лв. до 339.74 лв. (равняваща се на 99.74 лв.), представляваща остатък от регресно вземане за платено от ищеца застрахователно обезщетение по застраховка „Каско“ по щета №

*****/2021 г., ведно със законната лихва от 18.04.2022 г. до окончателното плащане.

ОСЪЖДА „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ЕДНОЛИЧНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО Б.В.И.Г.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, пл. ***** **да заплати** на „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО Е.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****“, на основание чл. 78 ГПК сумата **200.00 лв.** (двеста лева), представляваща разноски за въззивното производство.

В необжалваните части решението по гр.д. № 20725/2022 г. на Софийски районен съд, 168 състав е влязло в сила.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____